

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 282/2013-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 2. júla 2013 predbežne prerokoval sťažnosť Mgr. M. G., T., zastúpenej JUDr. J. Š., ktorou namieta porušenie svojho základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trnava v konaní (o návrhu na zastavenie exekúcie) vedenom pod sp. zn. 37 Er/547/2009, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Mgr. M. G. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. mája 2013 doručená sťažnosť Mgr. M. G., T. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie

svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 37 Er/547/2009.

Zo sťažnosti vyplýva, že v exekučnom konaní vedenom exekútorom Mgr. J. R., Exekútorský úrad T., pod sp. zn. EX 672/09 o vymoženie náhrady trov konania v sume 6 958,36 € v zmysle exekučného titulu – rozsudku okresného súdu č. k. 10 C/32/2007-264 z 23. apríla 2009 – vystupuje sťažovateľka v procesnom postavení povinnej. Dňa 3. júna 2010 podala sťažovateľka okresnému súdu návrh na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. b) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“), o ktorom však okresný súd dosiaľ nerozhodol a exekúciu nezastavil. Sťažovateľka tvrdí, že napriek sťažnosti na prietahy v konaní zaslanej 14. decembra 2010 predsedovi okresného súdu, ako aj urgencii z 24. novembra 2011 je okresný súd v jej veci takmer tri roky nečinný. Dňa 23. januára 2012 okresný súd sťažovateľke oznámil, že „*nemôže rozhodnúť o zastavení exekúcie*“. V rámci tejto exekúcie sú zablokované bankové účty sťažovateľky, čím je výrazným spôsobom obmedzená vo svojom vlastníckom práve. Nečinnosť okresného súdu spôsobuje zbytočné prietahy v predmetnom konaní, a takto sú porušované základné práva sťažovateľky zaručené čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a právo zaručené čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Sťažovateľka preto žiada, aby ústavný súd v náleze vyslovil, že okresný súd v konaní vedenom pod sp. zn. 37 Er/547/2009 porušil jej základné práva podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, aby okresnému súdu prikázal vo veci konať bez zbytočných prietáhov a zaplatiť sťažovateľke finančné zadost'učinenie v sume 30 000 €, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia v sume 772,15 €.

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom konania pred ústavným súdom je rozhodovanie o sťažnosti sťažovateľky smerujúcej proti postupu okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 37 Er/547/2009 v súvislosti s nerozhodnutím o jej návrhu na zastavenie exekučného konania podľa § 57 ods. 1 písm. b) Exekučného poriadku (resp. s nečinnosťou okresného súdu v predmetnom

konaní), čím malo dôjsť k porušeniu jej základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd už v minulosti vyslovil, že spôsobenie zbytočných prietáhov v konaní súdom môže založiť porušenie základného práva účastníka súdneho konania na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov v zmysle čl. 48 ods. 2 prvej vety ústavy, ale neznamená spravidla odmietnutie spravodlivosti majúce za následok porušenie základného práva upraveného v čl. 46 ods. 1 ústavy (II. ÚS 80/01). K porušeniu tohto základného práva zbytočnými prietahmi v súdnom konaní by však mohlo dôjsť v prípade, ak by postup všeobecného súdu v takomto konaní v dôsledku zbytočných prietáhov viedol v konečnom dôsledku k zmareniu možnosti poskytnúť efektívnu a účinnú ochranu tým právam účastníka konania, ochrany ktorých sa domáha (III. ÚS 49/04).

Z judikatúry ústavného súdu rovnako vyplýva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 61/03, III. ÚS 372/09). Ojedinelá nečinnosť súdu hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 35/01, III. ÚS 103/05). Pojem „zbytočné prietahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne.

Ústavný súd si na účely overenia opodstatnenosti tvrdení sťažovateľky obsiahnutých v jej sťažnosti vyžiadal spis okresného súdu sp. zn. 27 Er/547/2009 a z jeho obsahu zistil, že na základe žiadosti sťažovateľky z 31. augusta 2009 okresný súd vydal opravné uznesenie č. k. 10 C/32/2007-295 z 10. mája 2010, ktorým opravil výrok exekučného titulu – rozsudku č. k. 10 C/32/2007-264 z 23. apríla 2009, pričom sumu 6 958,36 € nahradil sumou 99,58 €, čo odôvodnil tým, že pri jeho písomnom vyhotovení došlo k pochybeniu, teda k zrejmej nesprávosti. Proti tomuto rozhodnutiu okresného súdu podali žalobcovia (t. j. oprávnení)

27. mája 2010 odvolanie, na základe ktorého Krajský súd v Trnave uznesením č. k. 23 Co/199/2010-327 z 28. septembra 2011 rozhodol, že „*rozsudok súdu prvého stupňa sa v napadnutej časti náhrady trov konania účastníkov ruší a vec sa mu v tejto časti vracia na ďalšie konanie*“. Následne okresný súd „*rozhodol uznesením 10 C/32/2007-339, že povinná je povinná zaplatiť náhradu trov konania 8 124,91 €*. Krajský súd vydal dňa 28. februára 2013 uznesenie, ktorým uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil“; rozhodnutie odvolacieho súdu bolo okresnému súdu doručené 28. marca 2013. Vychádzajúc z uvedených skutočností okresný súd uznesením č. k. 37 Er/547/2009-46 z 10. júna 2013 (vydaným vyšším súdnym úradníkom, pozn.) exekúciu zastavil, pretože dospel k záveru, že „*rozhodnutie, ktoré bolo podkladom na vykonanie exekúcie bolo zrušené a exekučné konanie musí byť zastavené*“.

Po preskúmaní danej veci a zhodnotení všetkých relevantných okolností prípadu ústavný súd dospel k záveru, že sťažnosť sťažovateľky je potrebné podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietnuť.

Ústavný súd predovšetkým pripomína, že exekučné konanie má špecifický charakter a jeho predmetom nie je rozhodovanie o právach a povinnostiach účastníkov ako takých (ako napr. v civilnom konaní), ale ide o vykonávacie konanie, ktorému rozhodovanie o samotných právach, resp. povinnostiach predchádzalo. Skutočnosť, že Exekučný poriadok neustanovuje žiadnu lehotu na rozhodnutie exekučného súdu o návrhu účastníka na zastavenie exekučného konania, však neznamená, že v exekučnom konaní nemôže v dôsledku nečinnosti tohto súdu dochádzať k zbytočným priesťahom.

Podľa názoru ústavného súdu však o taký prípad v posudzovanom konaní nešlo a rozhodnutie okresného súdu č. k. 37 Er/547/2009-46 z 10. júna 2013 o zastavení exekúcie vydané po troch rokoch od doručenia mu návrhu sťažovateľky (3. júna 2010) malo svoje opodstatnenie, a to práve v dôsledku uplatnenia procesných práv účastníkov v (základnom) konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 10 C/32/2007, na výsledok ktorého musel okresný súd čakať, pričom konečné rozhodnutie odvolacieho súdu bolo okresnému súdu doručené až 28. marca 2013. Z uvedeného dôvodu nemožno zodpovednosť za predĺženie

posudzovaného konania pripísať okresnému súdu. Napokon, aj sama sťažovateľka uviedla, že o skutočnosti (a aj dôvode, pozn.), že okresný súd „nemôže rozhodnúť o zastavení exekúcie“, bola oboznámená jeho listom z 23. januára 2012 (č. I. 31).

O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti, ktorou sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ide vtedy, keď namietaným postupom alebo rozhodnutím orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05). V prípade, keď ústavný súd zistil, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nevyslovil porušenie základného práva zaručeného v tomto článku (napr. II. ÚS 57/01, IV. ÚS 110/04), prípadne návrhu buď nevyhovел (napr. I. ÚS 11/00) alebo ho odmietol ako zjavne neopodstatnený (napr. IV. ÚS 221/05, III. ÚS 126/2010, I. ÚS 96/2011).

Keďže ústavný súd v posudzovanom konaní nezistil také významné prietahy, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru, a postupom okresného súdu nedošlo ani k odopretiu spravodlivosti sťažovateľke, čo by mohlo viesť k porušeniu jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Z rovnakého dôvodu ústavný súd odmietol aj sťažnosť sťažovateľky v časti, v ktorej namietala porušenie svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, pretože absencia porušenia ústavnoprávných princípov spravodlivého súdneho konania

vyplývajúcich z čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru vylučuje založenie sekundárnej zodpovednosti všeobecných súdov za porušenie základných práv sťažovateľky hmotnoprávneho charakteru, medzi ktoré patrí aj základné právo garantujúce ochranu majetku (napr. III. ÚS 27/08).

Po odmietnutí sťažnosti ako celku bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi v nej uvedenými.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. júla 2013